

DE LA IAȘI LA CHIȘINĂU CU INIMA...

DIALOG CU CONF. UNIV. DR. CONSTANTIN SIMIRAD

PREȘEDINTELE CONSILIULUI JUDEȚEAN IAȘI

Valentin Talpalaru: Domnule Constantin Simirad, dialogul cu dumneavoastră poate fi purtat din mai multe perspective. Poate fi purtat din perspectivă academică, avînd în vedere statutul dumneavoastră de cadru universitar, dintr-o perspectivă literară, ținînd cont de calitatea de scriitor și membru al Uniunii Scriitorilor, dintr-o perspectivă diplomatică, dacă ne referim la calitatea de ambasador al României în Cuba, sau din cea administrativă, fiind cel mai longeviv primar în funcție al Iașului – depășindu-l pe Nicolae Gane – dar noi vă propunem să discutăm dintr-o altă perspectivă, cea care vizează relațiile Iașului cu românii din afara granițelor, cu prioritate cei din Republica Moldova, pentru că Iașul filtrează în mare parte aceste legături, iar dumneavoastră gestionați, și direct și indirect, proiectele ieșene legate de ei.

Constantin Simirad: Pînă la lăsarea cortinei de fier, acum cîteva luni de zile, aveam posibilitatea să dezvolt această cooperare dintre autoritățile din România și Republica Moldova, la dimensiuni nemaîntîlnite pînă acum. Eu sunt președintele Euroregiunii Siret – Prut – Nistru și în această calitate vă pot spune că avem foarte multe proiecte care așteaptă să fie puse în practică. Din această euroregiune fac parte peste douăzeci de raioane din Republica Moldova. Odată cu lăsarea cortinei de fier, stadiul activității a încetinit pînă aproape de zero, pentru că nu avem posibilitatea de a merge în Republica Moldova. Scoaterea unei vize durează foarte mult timp și uneori ședințele acestea trebuie fixate foarte rapid. Din această euroregiune fac parte doar județele Vaslui și Iași, deci pentru noi ar fi mai ușor să trimitem doi oameni acolo, decît pentru moldoveni, care ar trebui să trimită douăzeci de reprezentanți pentru toate raioanele.

Deci în perioada aceasta, în care Voronin a fost super iritat de rezultatul alegerilor, noi am încetinit colaborarea cu autoritățile din Republica Moldova. Cred însă că va fi o situație temporară și nu de durată, avînd în vedere dorința tuturor celor din Republica Moldova de a dezvolta relațiile, atît în cadrul euroregiunii cît și în cadrul bilateral. Deja am încheiat un protocol cu Raionul Ungheni și cît mai curînd vom încheia unul și cu cei de

la Căușeni. Problema cea mai delicată, așa cum arătat, este viza, care li se refuză unor persoane sub pretextul că „nu sunt pe lista prietenilor”.

V.T.: În general sunt refuzate vizele pentru acele persoane care s-au implicat în relațiile cu Republica Moldova.

C.S.: Exact, exact! Știți foarte bine că atunci cînd erau maltratați acei tineri participanți la demonstrația care a avut loc imediat după alegeri, eu am luat poziție, am anunțat toate ambasadele prin adrese și fotografiile pe care le primisem de la primarul Dorin Chirtoacă de la Chișinău. Asta sigur a deranjat, dar eu sper din tot sufletul că se va instala un guvern democratic și relațiile vor reveni la normal.

V.T.: Vorbeați despre o oarecare răcire a relațiilor, nu cu Republica Moldova, evident, ci cu actualii oficiali de acolo. Cum apreciați activitatea ONG-urilor care și-au fixat ca obiect de activitate Republica Moldova și care vin în completarea eforturilor oficiale ale statului de a stabili legături durabile, în special în domeniul cultural sau social?

C.S.: Și acestea au mari dificultăți. Noi avem programe în curs de derulare și este o dificultate extraordinară trecerea Prutului, prin urmare și aceste ONG-uri cred că și-au lăsat în conservare proiectele pe care doreau să le inițieze. Să nu uităm că există mulți bani de la Uniunea Europeană, circa 130 de milioane de euro pentru proiecte tripartite pentru regiuni din Moldova, România și Ucraina. Cu Ucraina se poate lucra foarte bine, accesul este foarte ușor, cu Republica Moldova, așa cum am mai spus, se lucrează greu. Dacă vor continua aceste dificultăți de trecere a granițelor, cele 130 de milioane de euro vor finanța proiecte făcute mai ales cu Ucraina, iar moldovenii nu vor beneficia prea mult de acești bani.

V.T.: Noi nu putem trece granița către Republica Moldova, în schimb am încercat să facilităm, pe cît posibil, trecerea celor din Republica Moldova către noi, ceea ce este natural, pentru că ei vin aici ca la un depozit al ființei naționale, din care se hrănesc pentru restul anului. Așa se face că un număr de aproximativ trei sute

de copii au ajuns, grație ASTRA și sprijinului dumneavoastră, în diferite tabere din țară, inclusiv în județul Iași.

C.S.: Sigur, noi sprijinim orice acțiune care duce la o apropiere, la o prietenie cu vecinii din Republica Moldova. Să fim înțeleși, chiar dacă nu ar fi fost români de cealaltă parte a Prutului, noi tot am fi sprijinit dezvoltarea relațiilor cu vecinii. Este foarte firesc să fii în relații de bună vecinătate. Trebuie să vă spun că această colaborare întâmpină destul de multe greutăți. Dar sunt niște oameni inimoși, care fac o treabă extraordinar de bună și noi ne simțim datori să îi sprijinim pentru că, să nu uităm, acei copii sunt români, chiar dacă locuiesc în altă regiune, în altă țară independentă. Și aș dori să mai punctez încă un lucru: președinții raioanelor de dincolo de Prut s-au mai plîns de următorul aspect: ei au consilieri raionali, consilieri ai opoziției, care este extrem de virulentă la adresa poporului român. Ei bine, toți cei care sunt în această opoziție au cetățenie română, timp în care, cei care simt românește nu au cetățenie română. Cred că atunci când a fost acceptată dubla cetățenie, primii au fost profitorii, care nu doreau apropierea de România, ci posibilitatea de a face afaceri și de a profita de această dublă cetățenie. Este strigător la cer să vezi că cei care nu vorbesc românește în consiliul raional, sunt xenofobi, sunt tot ce vrei, au cetățenie română. Cred că lucrul acesta spune foarte multe. Lucrurile se vor îndrepta, probabil, numai că va dura mult timp.

V.T.: Aveți dreptate, și în sprijinul celor spuse de dumneavoastră mi-aș îngădui o paranteză referitoare la un președinte de raion, cel al Raionului Căușeni, Ion Ciontolo, unde am fost cu prilejul sărbătorii naționale „Limba noastră cea română”, anul trecut, și după discursul domnului Ciontolo mă uitam în jur așteptând să fie arestat, pentru că atât de pătimăș patriotice și de curat românesc a fost acest discurs și în același timp de atât bun simț, încât contrasta cu atmosfera de acolo. Și în momentul în care a vrut să predea microfonul următorului vorbitor, care era o notabilitate locală de prim rang, acesta ieșise, preventiv, din sală!

C.S.: Da, este adevărat, și eu îl cunosc personal pe președintele Raionului Căușeni, care este un român cinstit în suflet și în cuget, și cred că reușește să întrețină flacăra românismului în acest raion. Și el este supărat. S-a încercat arestarea lui, și ceea ce mi-a povestit este cutremurător: un primar, care a fost pozat în piața din Chișinău în timpul evenimentelor, a fost acuzat de proxenetism, de trafic de carne vie și tot ce vreți dumneavoastră.

V.T.: Doar pentru că a fost prezent!

C.S.: Exact! El a fost achitat pentru că nu exista nici un argument împotriva lui. În timpul procesului au venit oamenii și l-au sprijinit, și, în plin proces, au intrat oameni cu cagulă care vorbeau rusește, îi înjurau și îi

loveau pe cei din jur, inclusiv pe președintele Raionului Căușeni.

V.T.: Un proces absolut democratic!

C.S.: Evident! Și, după ce s-a pronunțat sentința, s-au urcat cu cizmele pe masa judecătorului, lăsând urme care au și fost fotografiate, iar primarul respectiv, protejat de lume, a sărit de la etajul al doilea și s-a ascuns din cauza urgiei de tip securisto-comunist. În fond, nu un regim comunist este în Moldova, hai să fim serioși! Sunt cei care au furat cel mai mult din avuția națională a Republicii Moldova, sunt cei mai bogați oameni din Republică. Cum pot ei să propovăduiască egalitarismul și valorile comunismului?

V.T.: E bine să precizăm că cele relatate mai sus nu sunt rodul fanteziei scriitorului Constantin Simirad și că s-au întâmplat în realitate!

C.S.: Aceste informații le am de la persoane autorizate. Domnul Chirtoacă m-a ținut la curent cu tot ce s-a întâmplat, cu toate represaliile, cu informații despre oamenii care au fost uciși în beciurile poliției și nu se știe nici acum unde sunt. Este o represiune a unui stat primitiv, care credeam că nici nu mai poate exista. Iată că există!

V.T.: Ce părere aveți despre o idee care s-a mai vehiculat, cea a oportunității unui consulat, aici la Iași?

C.S.: Asta ar fi foarte necesar, pentru că sunt foarte mulți moldoveni care vin la Iași, au probleme diferite, și reprezentarea lor de către un consulat ar fi benefică. În afară de aceasta, poate că ne-ar veni și nouă mai ușor să scoatem viza în cazul în care noul guvern se va încăpățâna să mențină această barieră, deși Uniunea Europeană condamnă acest lucru și va lua măsuri punitive împotriva Republicii Moldova. Cu certitudine însă, acest lucru depinde doar de Republica Moldova și nu de România.

V.T.: Domnule Constantin Simirad, *Revista română* se adresează tuturor românilor din afara granițelor, și va ajunge, mai devreme sau mai târziu, în mâna celor care abia așteaptă să afle noutăți, să afle că aici, la Consiliul Județean Iași, există președintele Constantin Simirad, care are inima și ușa deschisă pentru ei. Un mesaj pentru cei care vor citi aceste rânduri?

C.S.: Vedeți, eu am mai afirmat că există oameni care își pierd sentimentul natural al maternității sau paternității, lepădându-se de copii fără să respecte valorile morale naturale. La fel sunt ființele care își reneagă originea. Sunt mulți care nu recunosc că sunt români. Le amintesc să nu uite niciodată că sîngele apă nu se face. Sunt români oriunde s-ar afla. Vor fi amestecuri de rase, culturi, însă este foarte important să își păstreze această nobilă calitate, pe care le-o dă neamul din care provin.

Interviu realizat de **Valentin TALPALARU**